מקבוצת כללית

שאגת הארי

מרכז רפואי כרמל ע"ש ליידי דיוויס
The Lady Davis CARMEL MEDICAL CENTER
HAIFA - ISRAEL

השפעת שינויים במצב הבטחוני על מאפייני ודפוסי דיווח אירועי בטיחות וכמעט אירועים בבית חולים.

ברגמן ליאת, מרכזת תחום בטיחות הטיפול וניהול סיכונים, מרכז רפואי כרמל
ד"ר עדי קיברי, מנהלת היחידה לבטיחות הטיפול וניהול סיכונים, מרכז רפואי כרמל

רקע

מצבי חירום ביטחוניים מהווים אתגר משמעותי למערכות בריאות, ועשויים להשפיע על עומס העבודה, סדרי עדיפויות קליניים, אירועי בטיחות ותרבות הבטיחות הארגונית. אחד המדדים המרכזיים לבחינת תרבות של בטיחות טיפול בארגוני בריאות הוא שיעור דיווח על אירועים וכמעט אירועים על ידי הצוות. בנוסף, על סמך הדיווחים מתאפשר טיפול מיידי במקרים, איסוף נתונים ובחינת מגמות. על אף חשיבות הנושא, קיימת מעט ספרות העוסקת בהשפעת מצבי חירום על דפוסי הדיווח עצמם ועל מאפייני האירועים המדווחים.

מטרה

לבחון מגמות ושינויים במאפייני דיווחי אירועי בטיחות וכמעט אירועים בבית חולים כרמל, תוך השוואה בין תקופת "שאגת הארי" (מרץ-אפריל 2026) לתקופה המקבילה שנה קודם לכן (מרץ- אפריל 2025).

שיטות

בוצע ניתוח רטרוספקטיבי תיאורי של דיווחי אירועי בטיחות וכמעט אירועים ממערכת הדיווח המוסדית. הנתונים חולקו לשתי תקופות עיקריות: תקופות שגרה ותקופות הסלמה ביטחונית מוגדרת ("שאגת הארי"). נותחו מספר הדיווחים, סוגי האירועים מרכזיים, סקטור מדווח, שיעור דיווחים וחלוקה לפי אירועים וכמעט אירועים . בוצעה השוואה בין התקופות תוך שימוש בניתוח מגמות ותיאור סטטיסטי.

תוצאות

נמצאו הבדלים במגמות הדיווח בין התקופות הנבדקות. בתקופות חירום נצפתה ירידה בסך כל הדיווחים ובהרכב הדיווחים. בפילוח חלקם היחסי של האירועים השונים נצפתה עליה בדיווח על התנהגות בלתי הולמת, ועזיבות מטופלים על דעת עצמם וירידה בשיעור נפילות ובאירועים הנוגעים לניתוחים ופעולות. מספר האירועים המדווחים הקשורים בטיפול תרופתי ירד אולם חלקו היחסי נשמר לעומת תקופת שגרה בשנה הקודמת. בנוסף, נצפתה מגמה אפשרית לשינוי בדפוסי הדיווח של אירועי כמעט אירועים לעומת אירועים.

מסקנות

מצבי חירום ביטחוניים, המביאים לעומס פיזי ונפשי, עשויים להשפיע על דפוסי הדיווח של אירועי בטיחות וכמעט אירועים, הן בהיקף והן במאפייני האירועים המדווחים והדיווח על כמעט אירועים. ממצאים אלו מדגישים את הצורך בחיזוק תרבות הדיווח ובפיתוח מנגנוני תימרוץ ובקרה להמשך דיווח על אירועים וכמעט אירועים גם בתקופות חירום לצורך שמירה על סטנדרט טיפולי ושיפור מתמיד של בטיחות הטיפול גם ובמיוחד בזמנים כאלו.